

WSP Environmental ändringsmeddelande arbetsmiljö. Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund (SKKF)

Ändringar i befintlig lagstiftning som har trätt ikraft under den angivna perioden 2019-08-01 – 2020-01-15

Författning	Ändring	Ikraftträdande	Ändringsnr.	Så här berörs verksamheten
Allmänna arbetsmiljöbestämmelser				
SFS 1976:580 Lag om medbestämmande i arbetslivet	<p>Ändringen berör främst två nya paragrafer under rubriken "Fredsplikt".</p> <p>Vad innebär ändringen</p> <p>Två nya paragrafer har lagts till gällande avsnittet "Fredsplikt" och innebär i stora drag att en arbetstagares rätt att vidta eller delta i en stridsåtgärd mot en kollektivavtalsbunden arbetsgivare endast ska få utövas under vissa villkor.</p> <p>De nya paragraferna 41d och 41e innebär:</p> <ul style="list-style-type: none">• att stridsåtgärden ska ha beslutats i behörig ordning.• att stridsåtgärden ska syfta till att uppnå kollektivavtalsbundenhet i förhållande till arbetsgivaren.• att parterna först ska ha förhandlat om de krav som ställs.• att det inte ska få ställas krav om att det kollektivavtal som arbetstagarorganisationen vill uppnå tränger undan arbetsgivarens befintliga kollektivavtal.• En arbetsgivare eller en arbetstagare får inte vidta eller delta i en stridsåtgärd som har till ändamål att utöva påtryckning i en rättstvist.• En stridsåtgärd som strider mot första stycket är olovlig.• Första stycket tillämpas inte på stridsåtgärder som omfattas av förbudet mot stridsåtgärder i rättstvister i 41 § första stycket 1.• Första stycket hindrar inte en indrivningsblockad. <p>När träder lagen i kraft</p> <p>1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2019.</p>	2019-08-01	SFS 2019:503	<p>Ändringen är för kännedom för HR.</p> <p>Nya paragrafer har lagts till som upplyser om när en arbetstagare får vidta eller delta i stridsåtgärder mot en kollektivavtalsbunden arbetsgivare. Se punkter i kolumn 2 för vidare specifikation.</p>

	2. Bestämmelserna ska inte tillämpas när det gäller en stridsåtgärd som har påbörjats före ikraftträdandet.			
SFS 1982:80 Lag om anställningsskydd	<p>Ändringen berör fyra nya paragrafer som förts in gällande hel sjukersättning och rätten att kvarstå i anställningen till 68 år samt särskilda bestämmelser för arbetstagare som fyllt 68 år.</p> <p>Vad innebär ändringen</p> <p>Fyra nya paragrafer förs in som berör:</p> <p>Hel sjukersättning</p> <p>"4 a § Om en arbetsgivare vill att en arbetstagare ska lämna sin anställning i samband med att arbetstagaren enligt socialförsäkringsbalken får rätt till hel sjukersättning, ska arbetsgivaren skriftligen ge arbetstagaren besked om detta så snart arbetsgivaren har fått kännedom om beslutet om sjukersättning."</p> <p>Rätten att kvarstå i anställningen till 68 år, samt särskilda bestämmelser för arbetstagare som fyllt 68 år.</p> <p>En arbetstagare har rätt att kvarstå i anställningen till utgången av den månad då han eller hon fyller 68 år, om inte något annat följer av denna lag.</p> <p>Vid uppsägning av en arbetstagare som har fyllt 68 år ska följande bestämmelser inte tillämpas:</p> <p>7 § om saklig grund för uppsägning,</p> <p>8 § andra stycket om innehållet i ett uppsägningsbesked,</p> <p>9 § om skyldighet för arbetsgivaren att uppge grunden för uppsägningen, och</p> <p>34 § om ogiltigförklaring av uppsägning.</p> <p>För en arbetstagare som har fyllt 68 år övergår inte en allmän visstidsanställning eller ett vikariat till en tillsvidareanställning enligt 5 a §.</p> <p>"33 a § Vid uppsägning av en arbetstagare som har fyllt 68 år ska 30 § om underrättelse, varsel och rätt till överläggning tillämpas, om inte förhandling enligt 11–14 §§</p>	2020-01-01	SFS 2019:528	<p>För kännedom. Ändringen är relevant för HR.</p> <p>Nya paragrafer förs in.</p> <p>Rätten att kvarstå i anställning förlängs med 1 år. Observera att det finns ett antal undantag till denna ändring.</p>

	<p>lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet har hållits i frågan."</p> <p>"33 b § En arbetstagare som har fyllt 68 år har inte rätt till längre uppsägningstid än en månad och har inte heller företrädesrätt enligt 22, 23, 25 eller 25 a §."</p> <p>"33 c § Vid avskedande av en arbetstagare som har fyllt 68 år tillämpas inte bestämmelsen i 35 § om ogiltigförklaring. I den situationen behöver ett besked enligt 19 § andra stycket inte innehålla information om vad arbetstagaren ska iaktta om arbetstagaren vill göra gällande att avskedandet är ogiltigt."</p> <p>När träder lagen i kraft</p> <ol style="list-style-type: none">1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.2. Bestämmelsen i 33 d § tillämpas bara på avtal om allmän visstidsanställning eller vikariat som ingås efter lagens ikraftträdande. För sådana avtal som har ingåtts dessförinnan gäller 5 b § i den äldre lydelsen.3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för anställningens upphörande med anledning av ett villkor om skyldighet att lämna anställningen vid en viss ålder, som finns i ett kollektivavtal som har ingåtts före lagens ikraftträdande. Detta gäller dock endast under förutsättning att avtalet har en begränsad löptid som inte överstiger fyra år och längst till dess att avtalet har löpt ut. I annat fall är villkoret ogiltigt i den utsträckning det upphäver eller inskränker en arbetstagares rätt att kvarstå i anställningen.4. Ett villkor i ett individuellt avtal om skyldighet att lämna anställningen vid en viss ålder som har ingåtts före lagens ikraftträdande, är ogiltigt i den utsträckning det upphäver eller inskränker en arbetstagares rätt att kvarstå i anställningen. Äldre föreskrifter gäller dock fortfarande för ett sådant villkor i ett individuellt avtal som har ingåtts före den 1 september 2001.5. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för frågor som har att göra med en uppsägning eller ett avskedande när en arbetsgivare före lagens ikraftträdande har sagt upp eller avskedat en arbetstagare, eller har inlett ett förfarande för uppsägning eller avskedande genom en förhandlingsframställning, en underrättelse eller ett varsel.			
--	--	--	--	--

	6. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för ett skriftligt besked enligt 33 § första stycket i den äldre lydelsen, när en arbetsgivare före lagens ikraftträdande har lämnat ett sådant besked till en arbetstagare som fyller 67 år före den 1 februari 2020. Om arbetstagaren fyller 67 år den 1 februari 2020 eller senare är beskedet utan verkan.			
SFS 2010:110 Socialförsäkringsbalk	<p>Ändringen berör pensionsåldern.</p> <p>Vad innebär ändringen</p> <p>Fyra nya paragrafer förs in (10 a-d) som berör riktålder för pension.</p> <p><i>Under följande paragrafer ändras åldern och gäller så som följer:</i></p> <p>Kap.26 §22b Om livränta har lämnats till följd av arbetsskada som inträffat tidigast den månad då den försäkrade fyllde 65 år, gäller det som föreskrivs i 22 a § första stycket längst till och med månaden före den när den försäkrade fyller 68 år.</p> <p>Kap.41 §6 Livränta lämnas längst till och med månaden före den då den försäkrade fyller 68 år, om</p> <ul style="list-style-type: none"> – skadan inträffar den månad då den försäkrade fyller 65 år eller senare, och – en sjukpenninggrundande inkomst kan fastställas för den försäkrade enligt 25 kap. 3 § <p>Kap. 56 §3 Inkomstgrundad ålderspension lämnas tidigast från och med den månad då den försäkrade fyller 62 år. För garantipension finns särskilda bestämmelser om förmånstid i 66 och 67 kap.</p>	2019-12-01	SFS 2019:649	För kännedom för verksamhetens HR-avdelning. Ändringen berör pensionsålder.
Arbetsplatsens utformning				
AFS 2012:2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om belastningsergonomi	<p>Ändringen handlar om ett nytt begrepp som läggs till - "handintensivt arbete".</p> <p>Vad innebär ändringen</p>	2019-11-01	AFS 2019:8	Berör er verksamhet om ni har något handintensivt arbete, till exempel paketering och montering med snabba handledsrörelser med kraft. Notera att arbetsgivaren ska anordna medicinska

	<p>En definition av handintensivt arbete införs: "Ihållande snabba handledsrörelser mot ledens ytterlägen i kombination med kraft".</p> <p>Under 4 § läggs begreppet "handintensivt arbete" till i första stycket : "Arbetsgivaren ska undersöka om arbetstagarna utför arbete som kan vara hälsofarligt eller onödigt tröttande på grund av arbetsställningar, arbetsrörelser, manuell hantering, repetitivt eller handintensivt arbete. Synförhållanden ska också undersökas för att ta reda på om de påverkar arbetsställningarna och arbetsrörelserna negativt."</p> <p>En ny paragraf 4a införs som lyder: "I Arbetsmiljöverkets föreskrifter om medicinska kontroller i arbetslivet finns krav på att arbetsgivaren ska anordna medicinska kontroller för de arbetstagare som enligt riskbedömningen i 4 § utför handintensivt arbete, som kan innebära risk för skador i nacke, skuldra, arm eller hand, trots vidtagna åtgärder."</p>			kontroller för de arbetstagare som utför arbete som klassas som handintensivt arbete. Verksamhetens riskbedömning kan behöva ses över.
--	---	--	--	--

Teknisk utrustning och anordning

AFS 2017:3 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om användning och kontroll av trycksatta anordningar	<p>Ändringen berör bl a tillägg angående enkla tryckkärl och bärbara brandsläckare.</p> <p>Vad innebär ändringen</p> <p>Under "<i>Allmänna bestämmelser</i>" läggs följande text till i §6:</p> <p>"Med begreppet enkla tryckkärl avses anordningar som omfattas av Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2016:2) om enkla tryckkärl eller skulle omfattats av motsvarande föreskrifter som gällde när tryckkärlet togs i bruk".</p> <p>I Kap.3 "<i>Användning av gasfaskor, bärbara brandsläckare och faskor för andningsapparater</i>", §§ 5 och 7, förtydligas att det gäller brandsläckare där koldioxid är släckmedlet.</p> <p>I Kap. 5 "<i>Kontroll</i>", förtydligas följande angående förfallomånad:</p> <p>Förfallomånad är den kalendermånad då intervallet för nästa återkommande</p>	2019-09-02	AFS 2019:1	<p>Tydliggörande kring begrepp som berör enkla tryckkärl.</p> <p>Förtydligande har gjorts av:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kraven på bärbara brandsläckare, innehållande koldioxid som släckmedel - förfallomånad för kontroll, som är den kalendermånad då intervallet för nästkommande kontroll löper ut. <p>Arbetsmiljöverket tydliggör att föreskrifternas tillämpningsområde även omfattar enkla tryckkärl som sitter på fordon.</p> <p>Gäller tex koldioxidsläckare, flaskor för andningsapparater eller enkla tryckkärl på fordon.</p>
--	---	------------	------------	---

	<p>kontroll löper ut. Förfallomånaden bestämmer kontrollorganet vid varje kontrolltillfälle utifrån villkoren i bilaga 1.</p> <p>I övrigt har några äldre hänvisningar ersatts av nya gällande.</p>			
Kemisk arbetsmiljö				
AFS 2015:2 Kvartsdamm – stendamm i arbetsmiljön	<p>Ändringen berör en omskrivning av paragraf 26 gällande medicinska kontroller, där begreppet "tjänstbarhetsintyg" lagts till.</p> <p>Vad innebär ändringen</p> <p>Ny och omskriven lydelse i 26 §:</p> <p>"I Arbetsmiljöverkets föreskrifter om medicinska kontroller i arbetslivet finns krav på att arbetsgivaren ska anordna medicinska kontroller med bedömning för tjänstbarhetsintyg, för de arbetstagare som, enligt en exponeringsbedömning enligt 7 § andra stycket 4 Arbetsmiljöverkets föreskrifter om kvarts – stendamm i arbetsmiljön, kommer att sysselsättas eller sysselsätts i ett arbete</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. där halten respirabelt damm av kvarts eller kristobalit i luften uppgår till minst halva gränsvärdet, och 2. arbetet pågår under mer än 20 timmar per vecka under sammanlagt minst 3 månader per år. <p>Bestämmelser om sanktionsavgifter för den arbetsgivare som sysselsätter</p> <p>arbetstagare som inte har ett tjänstbarhetsintyg, finns i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om medicinska kontroller i arbetslivet."</p>	2019-11-01	AFS 2019:6	<p>Nya regler i och med den nya AFS om medicinska kontroller och berör verksamheter som har anställda som utsätts för kvarts- och stendamm. Tjänstbarhetsintyg måste utfärdas <u>innan</u> påbörjat arbete. Interna rutiner kan behöva ses över.</p> <p>Omskrivning är kopplad till den nya föreskriften om medicinska kontroller, AFS 2019:3.</p>

Ny och ersättande lagstiftning som har trätt ikraft, samt lagstiftning som har upphävts, under den angivna perioden

Författning	Ändring	Ikraftträdande	Ändringsnr.	Så här berörs verksamheten
Allmänna arbetsmiljöbestämmelser				
<p>AFS 2005:6 Arbetsmiljöverkets föreskrifter om medicinska kontroller i arbetslivet</p>	<p>Nya ersättande föreskrifter om Medicinska kontroller i arbetslivet, som träder i kraft den 1 november 2019. Samtidigt upphävs Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2005:6) om Medicinska kontroller i arbetslivet.</p> <p>Vad innebär författningen</p> <p>Nya föreskrifter om Medicinska kontroller i arbetslivet, som upphäver AFS 2005:6 om Medicinska kontroller i arbetslivet.</p> <p>De viktigaste ändringarna i förhållande till de nu aktuella föreskrifterna om Medicinska kontroller i arbetslivet, AFS 2005:6 är att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • medicinska kontroller vid handintensivt arbete införs • medicinska kontroller med tjänstbarhetsbedömning införs vid kvicksilverexponering • läkarundersökning vid arbete med armerad esterplast utgår • definitionen på nattarbete anpassas till bestämmelserna i EU-direktivet och arbetstidslagen • tillämpningsområdet vid klättring med stor nivåskillnad utvidgas • krav på att sända in uppgifter till Arbetsmiljöverket upphävs • beställningsprocessen för de medicinska kontrollerna ska dokumenteras • struktur, språk och koppling till andra föreskrifter förtydligas • ansvarsfördelningen mellan arbetsgivaren och den medicinska expertisen förtydligas <p>Nya yrkesgrupper som kommer att omfattas av de nya föreskrifterna kan bland annat vara lokalvårdare, montörer, slaktare eller de som arbetar vid löpande band, till exempel inom fiskindustrin. Det är arbetsmoment som innebär snabba handleds rörelser med kraft som kan öka risken för</p>	<p>2019-11-01</p>	<p>Ersätts av AFS 2019:3</p>	<p>Ny ersättande lagstiftning om Medicinska kontroller.</p> <p>Flera nya yrkesgrupper omfattas av de nya föreskrifterna. De nya föreskrifterna innebär bland annat att medicinska kontroller införs för handintensivt arbete och vid kvicksilverexponering.</p> <p>Nytt i föreskriften - se kolumn 2 eller föreskriften i sin helhet.</p> <p>Föreskriften är kopplad till sanktionsavgifter.</p>

belastningsskador i händer, armbåge och nacke om de inte genomförs på ett säkert och hälsosamt sätt som omfattas av krav på medicinska kontroller.

Bakgrund

De omarbetade och nya föreskrifterna har tagits fram i samråd med arbetsmarknadens parter. Anledningen har varit att de nu gällande föreskrifterna har upplevts som otydliga och svåra att tillägna sig, att nya EU direktiv har tillkommit samt för att systemet med sanktionsavgifter ställer särskilt stränga krav på tydlighet för att sanktionsavgifter skall kunna utdömas vid inspektion.

Föreskrifternas krav överensstämmer nu med EU-direktivets.

På grund av dess omfattning, se föreskrifterna för fulltext.

När träder författningen i kraft

Övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 1 november 2019.
2. Genom denna författning upphävs Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2005:6) om medicinska kontroller i arbetslivet.
3. De upphävda föreskrifterna fortsätter, vad avser gränsvärden för blyhalten i blod, att gälla till och med den 31 oktober 2021.
4. Tjänstbarhetsintyg som utfärdats i enlighet med de upphävda föreskrifterna fortsätter att gälla under den tid som angetts i intyget.
5. För arbetstagare som, sedan före ikraftträdandet av dessa föreskrifter,
 - a) sysselsätts i handintensivt arbete, eller
 - b) är nattarbetande men inte tidigare omfattats av krav på medicinska kontroller, ska kontroller enligt dessa föreskrifter anordnas senast den 31 oktober 2021.
6. Arbetstagare som, sedan före ikraftträdandet av dessa föreskrifter, sysselsätts i arbete med kvicksilver får, från och med den 1 november 2021, endast sysselsättas i sådant arbete om

	<p>a) arbetsgivaren kan visa upp ett giltigt tjänstbarhetsintyg, och</p> <p>b) biologisk exponeringskontroll för arbetstagaren uppfyller de krav som anges i 66-68 §§.</p> <p>7. Arbetstagare som, sedan före ikraftträdandet av dessa föreskrifter, sysselsätts i sådant arbete som innebär klättring med stor nivåskillnad som avses i 71 § får, från och med den 1 november 2021, endast sysselsättas i sådant arbete om arbetsgivaren kan visa upp ett giltigt tjänstbarhetsintyg.</p>			
--	--	--	--	--